

SPSS & İstatistik Rehberleri

İleri

Yüksek lisans

Doktora

SPSS'te MANOVA — Birden Fazla Bağımlı Değişkenle Grup Karşılaştırması

MANOVA ne zaman kullanılır, ANOVA'dan farkı, SPSS adımları, Wilks' Lambda ve takip testleri.

Zafer Hoca · Yayın: 06.04.2026 · 1 dk okuma

MANOVA Ne Zaman?

ANOVA tek bağımlı değişkenle çalışır. MANOVA birden fazla bağımlı değişkeni AYNI ANDA test eder. "Öğretim yöntemi hem motivasyonu hem başarıyı hem de tutumu etkiliyor mu?" — 3 bağımlı değişken, tek analizde. Her bağımlı değişken için ayrı ANOVA yapmak yerine MANOVA yapın — Tip I hata şişmez.

SPSS Adımları

1. Analyze → General Linear Model → Multivariate.
2. Dependent Variables: motivasyon, başarı, tutum (hepsini ekleyin).
3. Fixed Factor(s): grup değişkeni (öğretim yöntemi).
4. Options → Descriptive statistics + Homogeneity tests + Estimates of effect size.
5. Post Hoc → Tukey (3+ grup varsa).

Çıktıyı Okuma

Multivariate Tests tablosu: Wilks' Lambda (Λ), F değeri, p. Wilks' Lambda 0-1 arası; 0'a yakın = güçlü etki. $p < .05 \rightarrow$ bağımlı değişkenler seti üzerinde anlamlı fark var.

Tests of Between-Subjects Effects: Her bağımlı değişken için ayrı ayrı F ve p. MANOVA anlamlı çıktıysa bu tabloya bakarak hangi değişkenlerde fark olduğunu belirleyin.

APA Raporlama

"Öğretim yöntemlerinin motivasyon, başarı ve tutum üzerindeki etkisi tek yönlü MANOVA ile incelenmiştir. Çok değişkenli test sonuçlarına göre gruplar arası anlamlı fark bulunmuştur, Wilks' $\Lambda = .82$, $F(6, 294) = 5.12$, $p < .001$, $\eta^2 = .09$. Takip ANOVA'ları, farkın motivasyon ($F(2, 147) = 8.45$, $p < .001$, $\eta^2 = .10$) ve başarı ($F(2, 147) = 6.23$, $p = .002$, $\eta^2 = .08$) değişkenlerinde anlamlı olduğunu, tutumda ise anlamsız olduğunu göstermiştir."

Etiketler: #Strateji #Tez

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları:
zaferhoca.com.tr/magaza